

رؤبهرو گرانتر بؤوه. دهسه لاتداراو ئيرانچ ئاگايانه گرانپهكيشا وستهن ملوو خهلكپهه و باروو ئى گرانپه پشتهو خهلكى فقير و ههزاريش مارينه. پى هوكاروو سوران ئيتير دهرهفتهوو باجداي و بهرئاردهى بژيوو روانهو خانهوادهيش نمهن و پا چوره كه گنلانسهو، به پهژاكى ماچو كه ناڏ ئيتير نمهتاوو چى باروودوخه گرانغه بهردهوام ئى باجه قورسهپچه پاڏيشا بڏو، پهوكى گنو و هروو همهرهشئ گهريلاكاو پهژاكى و پاچوره پهلكيشوو هموراگهو ژونيش كهرا و ئاكارهساتپهه مارا ملوو وئيش و خانهوادهيشهه.

دماو ئانهه كه نهنگوسهوى ئى تاوانئ جه گر دلپهوه ئاراستهوى پهژاكى كهرا، پهژاكپه جه رۆ شههه، ۰۶، ۰۶، ۲۰۲۰ ي جه بهيانناميه نه نكوليش جى تيرورپه كهرد و نويستش:

"فهرمندپه يهكپههكانى پاراستنى رۆژه لائى كوردستان يه كه به ريگاي ليدوانيك روو به راي گشتى رايدهگهينيت: له چهند رۆژى رابردوو دا له گوندى رووار له همريمى همورامان كهسيك به ناوى "سوران نهختهر سهمه" كوژراوه. ههنديك لايهن به مبهستى ئاژاوگيى و به دهنگوى دوور له راستى له سهر توره كومه لاپهتپهكان نهو رووداوهيان داومه پال هيزمكمان.

يه كه جهخت دهكاتهوه: كوژرانى "سوران نهختهر سهمه" هيچ پهيوهنديهكى به يهكپههكانى پاراستنى رۆژه لائى كوردستان و هيزى گهريلاى نازادى كوردستانهوه نيه"

گويبا پڙاك قهولپهش دايئ كه پى زوويه بكر او ئى تيرورپه ئاشكرا كهرو و به خهلكوو همورامانپشا بشناسو هه پاسه كه وئتر نويستم، من بهش به حالوو ويم پيوهنتيم به ۲ ئ كهسى خهلكوو دهگاو روارپوه كهرد كه جه نزيكهو سوران و خانهوادهكپهش خاس مشناسا. ئى دوه (۲) كهسه دلنپاي بينى كه ئى تيروره سامناكه هممانه پهژاكپه و ئا قساو تاتهو سورانيه و ئا ههوا لايچه كه چيلوچمولاوه وه لاوئ كرابينيوه و پهژاكى تاوانبار كهرا، گرد راسينيئ. من ويم چوون خهلكوو دهگاگينا و ههوارو نيمه (مارانى) و ههوارو روارى (ژونى) ههمنوو رينيئ و نامولوايه چروپه بهيمانه ههن و بيهن، جه خهلكوو دهگاگيچم پهسا و گردشا ئى ههوالشا پهشتراس كهردوو و ههس پهژاكشا پيسه بكهروو ئى تيرورپه دا قهلم.

به سهرنجداي به بهياننامهكهو پهژاكى، چن پهرسى مهيا وهروو كه پڙاك مشو جواوشا بڏوه:

۱. پهژاك چى جه بهياننامهكهو وئشه نه ئى تيرورپه ئيدانه نمهكهرو؟ خو دڏانش پوره منيو كه ئى كوره كوشيان. تهماموو خهلكوو همورامانى و ويرووراو گردى شاهيڏى په پاكى ئى كورپه ههزارپه مڏا و ئى كوشتهپه به تيرور مزانا و ئيدانهش كهرا. پهژاكپه هيچ تاوانيو نمهتو پالوو سورانى، تهنيا وئيش دوره ووزو، بهلام ئيدانهپهش نمهكهرو. مادام ئى كوره سهر به هيچ لايهنتيو نهپهين، زلمش نهو كهسى نهكهردهن، وئتر و به ئاشكرا جه لاو هيچ لايهنتيو هوشدارپهش پهنه نهدهريان و هيچ تاوانپهش وهرانوهروو كهسيو بان لايهنتيو نهكهردپه، كهسيچ به تاوانبارش نهزانان، ئيتير ئهركوو ههس نانزانپه داڏپهروميرن كه تيروروو سورانى به توندى ئيدانه كهرو، ههمنههه وئيش چهنى خانهواده داخدارهكپهش و خهلكوو همورامانى بهرووو و ههولئ ئاشكرا كهردهى تاوانباراو ئى تيرورپه بڏو. پهژاك نكولى چانهه نمهكهرو كه باجى زورهملپهش جه سورانى هورگيرته بو، بهلكوو تهنيا به پهله و چيروو گوشاروو ويرووراو گردپه نكولى جه تيرورپه كهرو! چى حالهتيچهنه تهناهنهت حازر نيهن سهروهشى جه خانهوادهپهش كهرو. ئى هورزوو كهوته دژبهپووا پهرسى فرئ وهشى كهرا و پهژاك مشو جواوشا بڏوه.

۲. پهژاك چى ه رۆئ دماو ئى تيرورپه ئاموه دهنكى؟

پهژاك ئى بهياننامهشه عانيو دابهروو كه جه گر دلپهوه پى تيرورپه تاوانبار كهرا. گرد كهس مزانو كه چا مهالهنه هيزى سياسى چهكدارهه ناڏينئ چهنى جاش و پاسدارهكاو ئيرانى داگيركهري. مادام ئى كوره بي تاوان بيهن و به بي تاوانپه تيرور كريان، ئهركوو پهژاكى بي كه زوو ئاماپوه جواو و ئيدانهش كهردايا، سهروهشپهش جه خانهوادهپهش كهردايا و پهيجورپه پى ئاشكرا كهردهى تاوانبارا دايا، چوون گر دكهس ماچو كه سوران باجى زورهملپهش به پهژاكى دان و پڙاكپه جه بهياننامهكهشه نه نكوليش چهنه نهكهردهن. ئى تيروره نهگهروو پهژاك نهپهيو، دهى مشو كاروو ئيرانى بهيو. نهگهروو سوران سهر به هيزيوى سياسى بيپا، كوماروو سياردهى جه خوڏايش بي كه گيروش و بڏو دههولكپهش و پيسه سهر كهوتيوى گهروهى گوشى دنپاي كهريئ كهرو و به ئاشكراپه ئيعدامش كهرو. دمهولتو ئيرانى دمهولتو تيرورپهست و تيرورپهست پهرومهن و ههس به تيرور تا نيسه مهنههه و باكش جه تيرورى و ئيعدامى نهپهين و نيهن. بهلام تا نيسه خهلكوو همورامانى ئى تيرورپه ههس بهر كاروو پهژاكپه چاگهنه چالاكپهش ههن و گرد هيتيار و ئاژمهدار و بهلمهدار و... پهى "باجگيرتهه" مشناسا، دهى مشو بزانا تيرورپه پى گهروهپه پالوو دهسپهشانه كئ كهردهن، يان ههس هيچ نهبو بلا شونپهشهه.

۳. چیلو چمولو لاکیرئ پھراکی نویسته‌نشا که گویا پھراک قهولش دان، و پیسهو هیزوی چکدار و دسه‌لاتداری چا مه‌آلنه نرکوو سهروو شانیه‌شمن که په‌یجوری کور و بکراو ئی تیروریه ناشکرا کور. به‌لام تا ئیسه هیچ په‌یجوریهو نه‌کریان و پھراکیچ هر بیده‌نگیش هورچنیهن. ئی بیده‌نگیه فره یاگی گومانینه.

---- ئی کردهو، کردهویو تیروریستین ----

تیرور جه یاسا میاده‌ولتیه‌کانه و جه واژنامه سیاسی‌ه‌کانه مانیه گردیه‌ش هه‌نه و جیا جه بریو جیا‌وازیی ورده‌کاریی، گردلایه سهروو خاله گردیه‌کاش کوکینئ. تیرور کردهویون که ویش چی خالانه مرمانو:

۱. هیزوی ناشکرا یان پیلانگیلانه په‌ی سهروو کسینو یان کسانبو به مه‌خسه‌ئوو کوشته‌یشا به مه‌خسه‌ئوو توقنای گلیرگی و ویسه‌پنای

۲. هیزو په‌ی سهروو کسینو یان کسانبو به مه‌خسه‌ئوو توقنایی و زامدار کردهی جه‌سه‌یشا تا ملکه‌چیشا کور.

۳. رفانای و به بارمه‌گیرته‌ی کسینو یان کسانبو که هیچ تاوانیه‌شا نه‌کوردینه یان نه‌سه‌لمه‌میانیه.

۴. هیزوی ویرانکارانه په‌ی سهروو دمووده‌سگا و یانی و بینا گردیه‌کا، پیسهو فیزگی، چاره‌سه‌رخانه‌ی (نهم‌شخانه)، روابانی گردی، کهرسهو ناردوبه‌رده‌ی گردی و هتد. هرپاسه په‌ی ئا یاگا که فرتمه‌ر خه‌لکی ناسایی و بی تاوان تلیو پوه و به ناهمق بو به قوربانی.

۵. رفانای و به بارمه‌گیرته‌ی ته‌یاره‌ی و کشته‌ی و... به سه‌رنشین‌ه‌کاشاوه و هره‌شی ته‌قناییو یان کوشته‌ی سه‌رنشینیه بی‌تاوانه‌کا به مه‌خسه‌ئوو سیاسی یان ئابووری.

۶. به‌ره‌م ناردی و ورته‌ی و به گردی داراییه‌ی و به‌کارناردی هر چه‌کیو، که هره‌شی بو په‌ی خه‌لکی ناسایی و بی تاوانی، پیسهو چه‌کی شیمیایی، نه‌تومی، بیولوژی و.....

۷. وه‌لاکه‌رده‌یو نا ماده‌گرگیرا که با به هورکوو گرگیرته‌ی یاگه گردیه‌کا و سوچنایی ژیوگهو و خنیکنای و کوشته‌ی خه‌لکی بی تاوان و مه‌ده‌نی..

۸. ویران کرده‌ی سه‌رچه‌مه سه‌رووشته‌یه‌کا، ته‌قناییه‌ هانه‌و ئاوئ، و به گردی بریه‌ی ئاوئ و کاره‌بای و هرپاسه دلینه‌به‌رده‌ی نا په‌یوازیه زه‌رور او ژیاو روانه‌و خه‌لکی که بو به هورکوو خه‌سارته‌ی گیانی و مالی خه‌لکی ناسایی و بی تاوانی.

۹. ته‌نانه‌ت هره‌شه‌که‌رده‌ی به نه‌نجامدای ئی کرده‌وا که جه خاله‌و ۱. هه‌تا ۸. ئامینئ، به کرده‌ویو تیروریستی دریو قه‌لم، چون گیانوو خه‌لکی مه‌ده‌نی و بی تاوانی وزو خه‌تەر.

هر کرده‌ویو که ویش ته‌نیا جه یو چی خالانه وینوه، به کرده‌ویو تیروریستی دریو قه‌لم.

رفانای پیلانگیلانه‌و سورانی به‌لای که‌مه‌وه ویش جه خاله‌کاو ۱ و ۲ و ۳ ینه مرمانو. به پاو ئی پیمانه گردیاو نه‌شناسه‌و دیارده‌و تیروریسمی، کوشته‌ی سورانی بی تاوانی کرده‌ویو تیروریستین و مشو ئیدانه کریو. بکراو ئی کرده‌ویه تیروریستینی و مشو رسوا کریا و دریا به دادگای و به سه‌زاو تاوانه‌کیشا یاوا.

باجی رهوا یان زهرئەسای زۆرەملی،

باجی رهوا، یان یاسایی باجیۆن که دەولەتییۆ یان ریکوزیاییۆ دەسەلاتداری رهوا و دیمۆکراتیک و هۆرچنیا جه لاو خەلکیه، دیاریش کەرۆ. ئی سامانه سیاسیە(دەولەت یان ریکوزیاییۆ دەسەلاتداری رهوا) مشۆ وەل جه گرجیەنه رهوایی سیاسی و ئەخلاقیش لاو خەلکیه سەلمیا بۆ و خەلکوو وەلاتی ویش جه هۆرچنیهۆ دیمۆکراتیکەنه و سەرۆو بنه‌ماو یاسای بنه‌رتی وەلاته‌کەیشا هۆرشا چنیه‌بۆ و دەسەلاتتسا په‌ی ماویۆ دیاریکریای داوۆ دەس. ئی سامانه سیاسیە ئەرکوو سەرۆو شانەپشەن که ئی باجیه به پاو یاساو باجی رهوای جه مووچەو خەلکی هەرمانکەری و دەرئامه‌تداری گێرۆوه و خەر جوو وەلاتیش کەرۆوه. په‌ی نموونه‌ی مەسرۆوفاتوو فەراهم کەرده‌ی ناسایشوو وەلاتی، ناوهدانی گێردی، بووچه‌و وانای و پەرۆمردە، کێشته‌ی جاڤه‌ی په‌ی گرد شارو دەگایه‌و، بووچه‌و چارەسەر خانە، دموادەمرمانی، زانشگای، وەرزشگای، فێرگای جۆراوجۆری، مووچەو په‌کەموتا و خانەنشینا و بی هەرمانا و هتد...

هیچ حیزب و ریکوزیاییۆ نا مافشه نیهن به هەر به‌هانێۆ داواو باجی جه خەلکوو هەرمانی کەرۆ. هێچکام چا حیزبا هۆرچنیای و ئەرمانه‌ی داواکاریه رهواکاو خەلکوو هەرمانی نه‌یه‌نی و نه‌ینی. ئا به نامی باجیه که تا ئیسه جه خەلکوو هەرمانیشا گێرتەن، باج نیهن به‌لکوو زهرئەسای زۆرەملین و نارەمان و جه یاسا میداوه‌لەتیەکانه به تاوانکاری نابووری(جنایت اقتصادی) ئەشناسیان و سەزای قۆرسەش په‌ی دیاری کریانه. چوون نا لایه‌نا رهوایی سیاسی و ئەخلاقی خەلکوو هەرمانیشا نه‌یه‌ن و نیهن. و ئا زهریچه که به نارەوایی و به‌زۆر جه خەلکیش مسانا، هێچش نه‌سیبوو خەلکوو هەرمانی نه‌بووه و به‌لکوو به چه‌پوانه هەر شەر ویناویترانی و زوانیریه‌ش په‌ی ئیمه‌ی هەرمانی زوانی شۆنیوه بیهن.

ئی تاوانکاریه که جه هەرمان دژ به هەرمانیه‌کا کریۆ، به‌راسی کەم وینهن. با نموونه‌ی سۆرانی بارمی وەرۆو چه‌ماما و خاس وردش ببمیوه تا بزانی ئی زلمه چن گەرۆه و تاوانکارانهن:

سۆرانی زحمەتکێش به ویش و به‌لمیوه که ستانداردیچ نیهن، گیانو و ویش وزۆ خەتەر و سەرۆو به‌نداوۆ داریانیه نانوو پروانه هیلدای ساوای و خانەواده‌ش به‌رمارۆ. گێرکەسیچ مزانو که چا باروودۆخه قەیراناوی و گرانه‌و نارۆ ئیرانیه چن سەختەن سەرۆو نا تەوه‌نه ره‌قاو هەرمانیه‌و نانوو خانەواده‌ی به‌رباری. ئیجا لایه‌نیۆ سیاسی چه‌کدار و زورەمل که به سالانەن سەرۆو دلۆو خەلکوو هەرمانیایه به زورەملی مژبوۆ، مه‌ی به زۆرۆ چه‌کی به‌ره‌مه‌وو نا هەرمانه خەتەرناکی سۆرانیه به ئاشکرا تالان کەرۆ و نانوو هیلدای ساوای پرۆ، و ئی نانیریه‌یچه به مافوو ویش مزانو. ئی تالانکاریه به کێرده‌ی یانی به کۆیله کەرده‌ی خەلکی. ئیجا سۆران هەفتش نیهن واچۆ من خانەواده ئینا ملمه‌و، بارو دۆخو ئیرانی خراوه‌ن و نه‌متاوو هەم بژیوو پروانه‌و ژەن و زارۆلەکەهیم به‌رباروو، هەم ئی زهریچه به زۆرەملی به شمه‌ بڤه‌و. ئەگەر واچۆ من ئیتر نه‌متاوو ئی "باجیه" بڤه‌و، به بی یوه و دوی جه گرد مافیوی ئینسانی روت کریبووه و مافوو ژبوایش چه‌نه سنووه و مشۆ دەس وپاش مەریۆ و به ٦ فیشەکیچ کوشیۆ و جه‌ناز هکەیش پا کەشاهه فرە دریۆ. هیلدای به‌سزوانه‌یچه مشۆ جه سۆزو تاته‌یش و جه بژیوو پروانه‌یش ببه‌شه کریۆ. ئینه واقیعیته‌تیۆ یه‌کجار تالان و هەر لایه‌نیۆ که ئی تاوانیشه ئەنجام دابنه، ئەوپەرۆو درنده‌یی و بیبه‌زه‌یی ویش نیشانه دابنه و به ئاشکرا و جه سەڤه‌و ٢١ینه دهورانوو کۆیله‌داریش زینده‌ کەرده‌نهو!!

هیزه کوردیه‌کا و تیرۆروو سۆرانی

تیرۆروو سۆرانی و بیدەنگی شەرمەسارانەو ئا هیزه کوردیا که چه‌مشا بریهن هەرمانی، جاریوتەر سەلمەناش که ئانزانی هەرمانی په‌ی ئادیشایچه هێچ ئیژایه‌هوش نه‌یه‌ن و نیهن. هێچ لایه‌نیۆ به رەسمی ئی تیرۆرشه ئیدانه نه‌کەرد و سەرۆه‌شیش جه خانەواده‌و سۆرانی و خەلکوو هەرمانی نه‌کەرد. کەچی ئەگەر جه مه‌هاباد و بۆکان کەسیۆ به نه‌وه‌شی کۆرۆنای بمرو، زوو کەراش ئەنداموو ویشا و وه‌لاکریای رەسمی وه‌لاو کەراوه و سەرۆه‌شی جه گردلایه کەرا. گەرۆه‌ترین کێشەو ئادیشا ئانەن که کەس نه‌واچۆ هەرمانی زوانەن و کەس داواو مافی زوانی ویش نه‌کەرۆ. مافیۆ که په‌ی ویشا ره‌مان و په‌ی ئیمه نارەمان. ئەگەر هەرمانی زوانیۆ داواو هەر نا مافا کەرۆ، که ئادۆ هەنیشا، ئانه "مەترسین په‌ی ناسایه‌شی نه‌تەوه‌یی" (ئادیشا) و ئینه جیاوازیۆازین و نا کەسه مافوازا دارەده‌سی داگیرکەرائی و... هتد. من چیگەنه هێچ جیاوازیۆ به‌نیوو بکوشه‌کاو سۆرانی و هیزه نکوولیکەر و ته‌کزووانوازه‌کا نه‌میوو. هەر دویشا په‌ی هەرمانی ئیدیم و ئەودیمو مه‌دالیه‌نه. بکوشه تیرۆریسته‌کا مافوو ژبوایشا به سۆرانی ره‌وا نه‌دی، چوون زهری زۆرەملیش نه‌بی بڤوشا په‌نه. سۆران زه‌مانیۆ مافوو ژبوایش هەن که کۆیله‌و ئادیشا بۆ و ئەوه‌ل ئادیشا بژیونۆ. ئیژایچه‌یچه هێچ مافیۆما په‌نه ره‌وا نه‌میوا، ماری توپا وزا وەرۆو پایاما، تۆمه‌تیما مڤا پال و هەرۆشیمه‌ و نه‌ کەرا، چوون پاسه‌ ویر نه‌مه‌کەریموه که ئادۆ گەرۆکشانه و داواو هەر نا مافا کەرمی، که ئادۆ ویشا هەنیشا. یانی ئیمه به‌کەم و کۆیله‌ منیاره و تەغیا زه‌مانیۆ

بئز اييما همن كه به دهبسو وئما مافهكاما كه رمئ قوربانئ پهئ ئاڏئشا. كاريو كه برئو ههورامئ زوانئ وئ بهكه مزانئ و پلهو پايهوازئ پهئشا كهرا و بهئئ داردهسو ئاڏئشا پهئ گيانوو خهلكهكهو وئشا.

بهلام با گردوو ئئ حيزبا و داردهسه ههورامئ زوانهكاشا خاس بزانا كه وهرانوهروو هوشيارئ و ژيرئ خهلكوو ههورامانيهه هيجشا پهئ نمهكريؤ. دهورانوو تهكزو انوازئ يان پئسهو وئشا ماچا، "تههوه سزائ سهروو بنه ماو تهكزو انوازئ" چنھا سهڏئن كو تايئش پهنه نامان و مهريان. به گردئ تهكزو انوازئ جه وه لائئ فرمزوانينه كو اي ئاسنئ سهردين، ههرچن وه لائئ تهكزو انوازئ جه ئاستوو دنياينه ديار ديوي دهگمهنن.

ئهركوو هاموه لائئ ههورامئ

به پاو ياسائ بنه رمه تي گرد وه لائئوي ديموكراتيكي ئهركوو گرد دهسه لائئوي رهواين كه سهروو هاموه لائئاش بهيوه جواو و گرد هئز توانايهوش تهرخان كهرو پهئ پاريزناي مافوو هاموه لائئاش، به تايهت ئهگهر هاموه لائئيهوش جه لاو كه سئوي لايڏهيهو و يان جه وه لائئيهو ته رنه مافش پاشئيل كرياؤ. ئينه هيج پئوه نڏيهوش به ويرئ ناسئو نالئستهوه نيهن، بهلكوو ئهركي ياسايئ و ئهخلاقئ دهسه لائئ، يان هاموه لائئ وهرانوهروو هاموه لائئ وئشهو. ئينه هيج مافيوي ياسايئ ئا هاموه لائئنه كه مافش پاشئيل كريان، ههر پا جوړه كه مافوو گرد تاكيوهن كه جه حالتهوو كئشهئ ياسايئنه پهيوازش به پاريزهري ياسايئ همن و مشو بوئش. ئيسه كه ئيمهئ ههورامئ ساحئوو دهسه لائئوي رهوا و هورچنئاو وئما نيهنمئ، ئهركي ئهخلاقئ و هاموه لائئ گرديمانه كه گرد ياكينه سهروو هاموه لائئيهكاما كه مافشا پاشئيل كريان، به ئهركوو وئما هوربئزمئ و بهيمئوه جواو. ئانا وهرمه ماو گرديماوه هاموه لائئما، سوړان ئهختره سهرم، به ناهق و ناروا جه وه لائئو وئمانه و جه پانهو وئشهنه به دهبسو لايڏهئ زالمئ گهورته رين مافي ئئنسائئش، كه مافوو ژيوئين، به شئوازيوي درندانه چنه سنئان و لهت و پار كريان. بئدهنگئما هورنه ستهين به ئهركي ئهخلاقئما و رهوا بئدين به پاشئيلكاري مافهكاما جه لاو لايڏهئ زالمئوه جه يانهو وئمانه.

موختار كهريمئ- ئالمان. ۲۰۲۰، ۰۷، ۱۰